

ÚROKOVÝ POČET

Základné pojmy

ZÁKLADNÉ POJMY

ZÁKLADNÉ POJMY

*Z ekonomického hľadiska peniaze majú byť využité.
Využité sú vtedy, ak prinášajú ako výnos ďalšie peniaze.*

Voľné peniaze

ukladajú sa v banke...

občan, podnikateľ – veriteľ

banka, sporiteľňa – dlžník

Nedostatok peňazí

požičajú sa v banke...

banka, sporiteľňa – veriteľ

občan, podnikateľ – dlžník

Dlžník

ten, kto si peniaze požičal

Veriteľ

ten, kto peniaze požičiava

*Dlžník je povinný platiť svojmu veriteľovi peňažnú
sumu, ktorá sa nazýva úrok.*

ZÁKLADNÉ POJMY

Úrok (ú) - určitá suma peňazí, ktoré je povinný dlžník zaplatiť veriteľovi za to, že mu požičal peniaze
- percentová časť

Kapitál (k) - istina - peňažná suma, ktorú veriteľ požičal dlžníkovi
- percentový základ

Úroková miera (p) - výška úroku v percentách za dané úrokovacie obdobie
- počet percent
- vyjadrená ako desatinné číslo sa nazýva **úroková sadzba**

úroková miera

$$\leftarrow 6 \% = 0,06 \rightarrow$$

úroková sadzba

ZÁKLADNÉ POJMY

Úrokovací čas - čas v ktorom má dlžník k dispozícii veriteľove peniaze

- je vyjadrený v

rokoch **r**

mesiacoch **m**

dňoch **d**

Úrokovacie obdobie - čas na ktorý sa stanovuje výška úroku percentovou mierou

p.a (per annum) – **ročné** úrokovacie obdobie

p.s (per semestre) – **polročné** úrokovacie obdobie

p.q (per quartale) – **štvrtročné** úrokovacie obdobie

p.m (per mensem) – **mesačné** úrokovacie obdobie

p.sept (per septimanam) – **týždenné** úrok. obdobie

p.d (per diem) – **denné** úrokovacie obdobie

PRÍKLAD

Máte dočasne voľných 1000 € a chcete ich uložiť na dobu 1 roku s 5 % úrokovou mierou. Sú tieto možnosti vkladu: A: 5 % p.a., B: 5 % p.s., C: 5 % p.q., D: 5 % p.m., E: 5 % p.d. Pre ktorú sa rozhodnete?

- A : 5 % **p.a.** - po 1 roku : $ú = 0,05 * 1000 = 50 \text{ €}$
- B : 5 % **p.s.** - po 1/2 roku : $ú = 0,05 * 1000 = 50 \text{ €}$
po 1 roku : $50 \text{ €} * 2 = \underline{100 \text{ €}}$
- C : 5 % **p.q.** - po 1/4 roku : $ú = 0,05 * 1000 = 50 \text{ €}$
po 1 roku : $50 \text{ €} * 4 = \underline{200 \text{ €}}$
- D : 5 % **p.m.** - po 1 mesiaci : $ú = 0,05 * 1000 = 50 \text{ €}$
po 1 roku : $50 \text{ €} * 12 = \underline{600 \text{ €}}$
- E : 5 % **p.d.** - po 1 dni : $ú = 0,05 * 1000 = 50 \text{ €}$
po 1 roku : $50 \text{ €} * 365 = \underline{18\ 250 \text{ €}}$

Zmenilo by sa vaše rozhodnutie, ak by ste si mali rovnakú sumu za rovnakých podmienok požiť?

ÚROKOVANIE

Jednoduché

- Úrok sa počíta z **pôvodnej istiny**
- nekapitalizuje sa
- *Zvyčajne sa používa ak je úrokovací čas kratší alebo sa rovná úrokovaciemu obdobiu*

Zložité (zložené)

- Úrok sa počíta **zo zväčšenej istiny**
- kapitalizuje sa
(vypočítaný úrok sa na konci úrokovacieho obdobia pripočíta k pôvodnej istine)
- *Zvyčajne sa používa ak je úrokovací čas dlhší ako úrokovacie obdobie*

JEDEN PRÍBEH - Z MINULOSTI DO SÚČASNOSTI

Benjamin Franklin (1706 -1790) - americký štátnik, spisovateľ, vedec a vynálezca zanechal dodatok k závetu:

Odkazujem 1000 libier šterlingov obyvateľom mesta Boston. Ak 1000 libier prijmú, nech ich zveria vybraným ľuďom a tí ich budú požičiavať s 5% úrokom mladým remeselníkom.

Za 100 rokov čiastka vzrastie na 131 000 libier. Prajem si aby 100 000 libier bolo použitých na výstavbu verejných budov, zvyšných 31 000 libier investujte s úrokom na 100 rokov.

Za druhé storočie vzrastie čiastka na 4 060 000 libier, z ktorých 1 060 000 je k dispozícii obyvateľom Bostonu a tri milióny dávam správe štátu Massachussets.

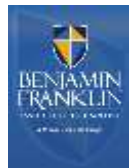

Súčasnosť:

1908 – Technologický inštitút Benjamína Franklina v Bostone (BFIT)

(+ priemyselník Andrew Carnegie + pozemky mesta)

– fond na podporu inštitútu

1940 – hypotekárne úvery

1990 – štipendiá pre študentov stredných škôl

Zdroj: <http://www.bfit.edu/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Benjamin_Franklin

